

Brüssel, 9. oktoober 2019
(OR. en)

12796/1/19
REV 1

CLIMA 263
ENV 828
ONU 102
DEVGEN 189
ECOFIN 854
ENER 455
FORETS 39
MAR 151
AVIATION 192

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Ettevalmistused ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohtumisteks
(Santiago de Chile, 2.–13. detsember 2019)
– Nõukogu järeldused

Delegatsioonidele esitatakse lisa nõukogu järeldused ettevalmistuste kohta ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohtumisteks (Santiago de Chile, 2.–13. detsember 2019), mille nõukogu võttis vastu oma 3716. istungil 4. oktoobril 2019.

Teksti ingliskeelses versioonis on dokumendi 12796/19 punkti 11 lisatud algselt välja jäänud sõna „warming“.

Ettevalmistused ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohtumisteks

(Santiago de Chile, Tšiili, 2.–13. detsember 2019)

- Nõukogu järeldused -

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

TÕHUSTATUD GLOBAALSETE MEETMETE KIIRELOOMULISUS

1. RÕHUTAB, et kliimamuutused on vahetu ja eksistentsiaalne oht, millest ei pääse ükski riik. Juba praegu kogeb maailm kliimamuutuste arvukaid laastavaid tagajärgi, aga ülemaailmsed kliimameetmed ei ole ikka veel piisavad; RÕHUTAB, et rohkem kui kunagi varem on vaja suurendada ülemaailmseid jõupingutusi, ning TOONITAB võimalusi ja eeliseid, mida pakub ülemaailmne üleminek ohututele, kliimaneutraalsetele, kliimamuutustele vastupanuvõimelistele ning kestlikele majandus- ja ühiskonnavormidele, samuti seda, et 2030. aasta tegevuskava ja Pariisi kokkuleppe rakendamine on omavahel tihedalt seotud;
2. VÄLJENDAB HEAMEELT sel aastal valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) poolt avaldatud kolme aruande üle: (Kliimamuutused ja muld: IPCC eriaruanne, mis käsitleb kliimamuutusi, kõrbestumist, mulla degradatsiooni, säästlikku maa majandamist, toiduga kindlustatust ja kasvuhoonegaasi heitevoogusid maismaa ökosüsteemides (*Climate Change and Land: An IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems*), eriaruanne ookeani ja krüosfääri kohta muutuvast kliimas“ (*Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate*) ning 2019. aasta täpsustused IPCC 2006. aasta suunistes riiklike kasvuhoonegaaside inventuuriandmete kohta (*2019 Refinement to the 2006 IPCC Guidelines on National Greenhouse Gas Inventories*)); TUNNUSTAB IPCC tööd kliimamuutusi ning nende keskkonna- ja ühiskondliku mõju käsitlevate parimate olemasolevate teadusandmete kogumisel ja analüüsimisel; INNUSTAB IPCCd seda tööd jätkama, tunnustades selle terviklikku, objektiivset ja läbipaistvat lähenemisviisi, mis muudab IPCC suurimaks autoriteediks kliimamuutusi käsitleva teaduse alal;

3. ON SÜGAVALT MURES IPCC teaduslike leidude pärast, mis tõestavad, et tuleb ülimalt kiiresti tõhustada globaalset reageerimist kliimamuutustele kestliku arengu kontekstis ning jõupingutusi vaesuse kaotamiseks; TOONITAB, et kliimamuutused, bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, mulla ja ookeanide degradeerumine ning kõrbestumine on omavahel tihedalt seotud, ning KUTSUB ÜLES suurendama koostööd ja konventsioonide vahelist koostööd; RÕHUTAB, et globaalsete meetmete hoogustamine nõuab kõigis sektorites heitkoguste vähendamist, et piirata globaalset soojenemist ning vähendada kliimamuutuste riske ja negatiivseid tagajärgi;
4. VÄLJENDAB SUURT MURET kliimamuutuste üha suurema mõju pärast ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse ning maailma veevarude ja ökosüsteemide hävimisele, sealhulgas metsatulekahjude mõju pärast; TERVITAB siinkohal valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) avaldatud bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste ülemaailmse hindamise aruannet; MÄRGIB NÖRDIMUSEGA, et Arktika soojeneb globaalsest keskmisest enam kui kaks korda kiiremini ning sellel on juba praegu tõsised ülemaailmsed, piirkondlikud ja kohalikud tagajärjed;
5. ON JÄTKUVALT SÜGAVALT MURES ÜRO aruannete pärast, mis kinnitavad, et kokkuleppeosaliste esitatud riiklikult kindlaks määratud panused ja praegused kasvuhoonegaaside heitkoguste trajektoorid ei ole ka kollektiivselt piisavad Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide täitmiseks; TUNNUSTAB kodanikuühiskonna ja kodanike, eriti noorte, jõulisi üleskutseid tõhusamatele meetmetele, ambitsioonikusele ja tulevaste põlvkondadega arvestamisele; TOONITAB, et kõik osalised, eelkõige suurimad heite põhjustajad, peavad olema ambitsioonikamad ja kliimavaldkonnas aktiivsemalt tegutsema, parandades samas toiduga kindlustatust, kestlikku arengut ja vaesuse kaotamist, bioloogilise mitmekesisuse kaitset, kõikide ökosüsteemide terviklikkust, soolist võrdõiguslikkust ja naiste mõjuvõimu suurendamist ning inimõiguste ja põlisrahvaste ning kohalike kogukondade õiguste austamist; RÕHUTAB sooteadliku kavandamise ja rakendamise tähtsust tõhusate ja tulemuslike kliimameetmete jaoks;

6. TULETAB MEELDE Euroopa Ülemkogu 20. juuni 2019. aasta järeldusi kliimamuutuste kohta ja KORDAB ülemaailmsete kliimameetmete intensiivistamise olulisust; TULETAB MEELDE nõukogu 18. veebruari 2019. aasta järeldusi kliimadiplomaatia kohta ja KORDAB, et kliimamuutused toimivad nii ohtu mitmekordistava tegurina kui ka üha enam iseseisva ohuna rahule ja julgeolekule, tuues kaasa tõsiseid tagajärgi kogu maailmas;

MEETMETE EDENDAMINE JA AMBITSIOON

7. VÄLJENDAB HEAMEELT ambitsiooni, tegevust ja solidaarsust käsitleva ÜRO 2019. aasta kliimameetmete tippkohtumise tulemuste üle, mis näitasid poliitilist tahet suurendada ühist ambitsiooni vastavalt Pariisi kokkuleppele, jätkates sealhulgas püüdlusi temperatuuri tõusu alla 1,5 ° C hoidmiseks võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega ning valitsuste poolt teha tulevat elumuutvat tegevust, sealhulgas muudes asjakohastes mitmepoolsetes protsessides, seda ka valitsusväliste osalejate poolt;
8. INNUSTAB kõiki osalisi, kes ei ole veel Doha muudatust ratifitseerinud, seda esimesel võimalusel tegema, et see saaks kiiresti jõustuda; TOONITAB, et ELi ja selle liikmesriikide poolt Kyoto protokolliga teise kohustusperioodi raames 2020. aastaks võetud kohustusi rakendatakse juba alates 1. jaanuarist 2013; RÕHUTAB, et EL jätkab edukalt oma majanduskasvu lahtisidumist heitkogustest – aastatel 1990–2017 kasvas ELi majandus 58 %, kusjuures kasvuhoonegaaside koguheide vähenes 22 %; RÕHUTAB samuti, et sellest tulenevalt kavatsevad EL ja selle liikmesriigid ELi kliima- ja energiapaketi 2020 poliitikameetmete abil ületada 2020. aastaks seatud eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heidet ELis 20 % võrra;
9. RÕHUTAB, et EL võttis Pariisi kokkuleppe panusena 2014. aastal kohustuse vähendada 2030. aastaks ELi kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 40 % võrreldes 1990. aasta tasemega. EL on esimene maailma suurem majanduspiirkond, kes on asunud juhtima üleminekut keskkonnasäästlikule majandusele ning kes oma lubaduste täitmiseks juba kehtestatud ambitsioonika ja siduva õigusraamistikuga näitab teed Pariisi kokkuleppe rakendamisel;

10. TOONITAB, et ELi 2030. aasta taastuvenergia eesmärk on vähemalt 32 % ning energiatõhususe eesmärk vähemalt 32,5 %, mida toetab usaldusväärne juhtimissüsteem; RÕHUTAB, et need eesmärgid viiksid kasvuhoonegaaside heite vähenemiseni eelnevalt ennustatud suuremal määral ning TULETAB MEELDE, et EL ja selle liikmesriigid teevad kokkuvõtte kõnealustest täiendavatest jõupingutustest ja muudest asjakohastest valdkondlikest poliitikasuundadest;
11. TOONITAB, et EL ajakohastab 2020. aastal oma Pariisis kokku lepitud riiklikult kindlaksmääratud panust, võttes arvesse vajadust muuta oma Katowices kokku lepitud riiklikult kindlaksmääratud panus selgemaks, läbipaistvamaks ja mõistetavamaks; RÕHUTAB vajadust suurendada ülemaailmseid jõupingutusi kliimamuutuste vastu võitlemisel, pidades silmas uusimaid teadusandmeid, eriti IPCC eriaruannet mõju kohta, mida avaldab globaalne soojenemine 1,5 °C üle tööstusrevolutsioonieelse taseme;
12. INNUSTAB kõiki riike, kes ei ole Pariisi kokkulepet ratifitseerinud, seda kiiremas korras tegema; KUTSUB kõiki osalisi ÜLES oma riiklikult kindlaksmääratud panuseid kooskõlas Pariisi kokkuleppega ajakohastama ning suurendama oma panuste selgust, läbipaistvust ja mõistetavust;
13. RÕHUTAB, et EL arutab praegu Pariisi kokkuleppe kohase kliimaneutraalsuse saavutamise võimalusi, tuginedes Euroopa Komisjoni teatisele „Puhas planeet kõigi jaoks: Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, ning Euroopa Komisjoni ettepanekule muuta Euroopa aastaks 2050 kliimaneutraalseks; TOONITAB laialdase, kaasava ja ulatusliku ühiskondliku arutelu tähtsust kõikjal ELis ja liikmesriikides, sealhulgas põhjalikku arvestamist selliste küsimustega nagu õiglase üleminek;

14. TULETAB MEELDE, et Euroopa Ülemkogu¹ kutsus nõukogu ja komisjoni üles edendama tööd, et luua tingimused, stiimulid ja tugiraamistik, selleks et tagada kooskõlas Pariisi kokkuleppega üleminek kliimanetraalsele ELile, märkides, et ELi liikmesriikide valdav enamus peab olema 2050. aastaks kliimanetraalne; MÄRGIB samuti, et mitu liikmesriiki on juba seadnud riiklikud eesmärgid, mis aitavad kaasa selle eesmärgi saavutamisele; JÄÄB OOTAMA Euroopa Ülemkogu lõplikke suuniseid ELi kliimanetraalse visiooni kohta enne 2019. aasta lõppu, et võtta vastu ELi pikaajaline strateegia ning esitada see ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonile 2020. aasta alguses; KUTSUB ÜLES ka teisi Pariisi kokkuleppe osalisi esitama 2020. aastaks oma pikaajalised strateegiad kooskõlas Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega;
15. RÕHUTAB, et EL on maailmas juhtiv arenguabi andja, eraldades sellele 2018. aastal 74,4 miljardit eurot, ja maailmas suurim kliimameetmete rahastaja, tagades üle 40 % maailma kliimameetmete riiklikust rahastamisest, kusjuures ELi ja selle liikmesriikide panused on 2013. aastaga võrreldes rohkem kui kahekordistunud, ületades 20 miljardit eurot aastas; RÕHUTAB ELi ja selle liikmesriikide jätkuvat kohustust suurendada rahvusvahelist kliimamuutustega seotud rahastamist, mis on osa arenenud riikide ühisest eesmärgist mobiliseerida aastatel 2020–2025 mitmesugustest allikatest, vahenditest ja kanalitest ühiselt 100 miljardit USA dollarit aastas kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks arengumaades oluliste leevendamismeetmete ning nende rakendamise läbipaistvuse kontekstis; RÕHUTAB vajadust suurema arvu rahastajate osaluse järele; RÕHUTAB Rohelise Kliimafondi varude eduka täiendamise olulisust; JÄÄB OOTAMA mitmepoolsete arengupankade täiendavaid edusamme oma tegevuste kooskõlastamisel Pariisi kokkuleppega; KORDAB, et kliimameetmete erarahastamine on esmatähtis liikumisel kliimanetraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise maailmamajanduse suunas; VIITAB oma kavatsusele võtta vastu järeldused kliimameetmete rahastamise kohta enne COP25 toimumist;

---

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39922/20-21-euco-final-conclusions-en.pdf>

16. RÕHUTAB, kui oluline on, et kõik osalised viiksid ülemaailmsed rahastamisvood kooskõlas Pariisi kokkuleppega vastavusse liikumisega vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise arengu suunas, ning rõhutab sellega seoses vajadust edendada jätkusuutlikku rahastamist; TERVITAB panust, mille Euroopa Komisjon on andnud selle eesmärgi saavutamisse teatisega „Tegevuskava: jätkusuutliku majanduskasvu rahastamine“;
17. KINNITAB TAAS ELi võetud kohustust toetada jätkuvalt arengumaid, eelkõige vähim arenenud riike ja väikesi arenevaid saareriike nende jõupingutustes Pariisi kokkuleppe rakendamiseks; TUNNISTAB seoses sellega erivajadusi ja erilisi asjaolusid riikides, mis on eriti haavatavad kliimamuutuste ebasoodsa mõju suhtes, ja vajadust õigeaegse ja sihipärase toetuse järele, et seda mõju ära hoida, minimeerida ja leevendada; TÕSTAB ESILE selliseid algatusi nagu riiklikult kindlaksmääratud panustega seotud partnerlus ning algatusi, millega tugevdatakse kogukondade, elatiste ja ökosüsteemide vastupidavust katastroofiohu rahastamise ja terviklikes riskijuhtimisstrateegiates sisalduvate kindlustuslahenduste kaudu;
18. TOONITAB, kui oluline on edendada haridust, koolitust, üldsuse teadlikkust ja osalemist ning üldsuse juurdepääsu teabele, et aidata kaasa Pariisi kokkuleppe rakendamisele ja selle pikaajaliste eesmärkide saavutamisele; TERVITAB ja ergutab kliimameetmete edendamist üldsuse osalemise ning kohalike omavalitsuste, erasektori ja kodanikuühiskonnaga tehtava koostöö kaudu;

ETTEVALMISTUSED SANTIAGO KONVERENTSIAKS

19. ÕNNITLEB Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 24. istungjärgu (COP24) eesistujariiki Poolat tema rolli eest COPi töö juhendamisel; PEAB TERVITATAVAKS nn Katowice reeglistikku, mis kujutab endast märkimisväärset saavutust, mis võimaldab Pariisi kokkuleppe elluviimist ning näitab, et mitmepoolsus ja rahvusvaheline koostöö on jätkuvalt toimivad platvormid ülemaailmsete probleemide lahendamiseks;

20. TERVITAB COPi tulevast Tšiili eesistumist ja JÄÄB OOTAMA tihedat koostööd Tšiiliga, et tõhustada üleilmseid kliimameetmeid ja tagada COP25 edu; TOETAB COPi tulevase eesistujariigi välja toodud COP25 prioriteete, sealhulgas tähelepanu pööramist ookeanide ja kliima vahelisele seosele; TERVITAB Costa Rica aktiivset rolli ning ootab COPi-eelset kohtumist;

21. ON PÜHENDUNUD

- koostööle kõigi osalistega, et luua ranged ja kõikehõlmavad reeglid Pariisi kokkuleppe artikli 6 alusel tehtava vabatahtliku koostöö kohta, mis edendab ülemaailmset ambitsiooni, kindlustab keskkonnavalase terviklikkuse ja väldib topeltarvestust kõikide rahvusvaheliste ülekandmiste vastava korrigeerimise kaudu, kaasa arvatud artikli 6 lõike 4 kohase mehhanismi ning rahvusvahelise lennunduse süsinikdioksiidi kompensatsiooni ja vähendamise süsteemi (CORSIA) puhul;
- rangete reeglite koostamisele artikli 6 lõike 2 kohaste ülekandmiste jaoks;
- artikli 6 lõike 4 kohase uue ambitsioonika mehhanismi kehtestamisele, mis võimaldab osalistel oma leevendamispüüdlusi tõhustada, võttes samal ajal tõsiselt arvesse Pariisi kokkuleppe kohaselt saavutatud heitkoguste vähendamist ning leppida kokku Kyoto protokollide mehhanismide sulgemises;

22. JÄÄB OOTAMA:

- kahju ja kahjustuste käsitlemise Varssavi rahvusvahelise mehhanismi (WIM) teise läbivaatamise edukat lõpuleviimist vastavalt juunis Bonnis kokku lepitud pädevusraamistikule, et täiendavalt juhtida WIMi tööd, eelkõige Pariisi kokkuleppe artikli 8 rakendamisel;
- edusammude tegemist seoses korraga, mis tuleneb tõhustatud läbipaistvusraamistikust, mis on hästitoimiva Pariisi kokkuleppe alustala, tuginedes Katowices kokku lepitud üksikasjadele, protseduuridele ja suunistele;

- edasist tööd seoses suutlikkuse suurendamisega, sealhulgas selle institutsioonilise korraga;
  - Lima soolise võrdõiguslikkuse küsimuste tööprogrammi ja selle soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava edukat läbivaatamist;
23. TULETAB MEELDE, kui oluline on püüda saavutada kõigi osaliste riiklikult kindlaksmääratud panuste ühine ajakava kooskõlas Pariisi kokkuleppega;
24. TOONITAB, kui olulised on osaliste hulka mittekuuluvad sidusrühmad ja nende panus Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamisse, sealhulgas ülemaailmse kliimamuutuste tegevuskava kaudu, ning tunnistab ülemaailmse kliimamuutuste tegevuskava raames tehtud jõupingutusi Pariisi kokkuleppe rakendamiseks ja selle pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks; tervitab ja INNUSTAB kahe eestvedaja intensiivset osalemist kliimameetmete edendamises; TUNNEB HEAMEELT võimaluse üle teha kokkuvõtte 2020. aasta eelsest rakendamisest ja ambitsioonist, et näidata arengut ning tuvastada edasisi võimalusi ülemaailmseks tegevuseks;

MUUD PROTSESSID

25. PÜHENDUB JÄTKUVALT koostoime otsimisele ja kliimapanuse suurendamisele seoses teiste Rio konventsioonidega (ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioon ja kõrbestumise tõkestamise konventsioon), sealhulgas 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku, ÜRO metsandusfoorumi ja Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikuga, ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisele; RÕHUTAB, et koordineerimine peab toimuma ka riiklikul tasandil;
26. TULETAB MEELDE, et rahvusvaheline lennundussektor peab piisavalt panustama kliimamuutuste leevendamisesse, KUTSUB eeskätt Rahvusvahelist Tsiviillennunduse Organisatsiooni ja selle liikmesriike ÜLES rakendama kiiresti CORSIAt, tagades samas selle keskkonnavalase terviklikkuse, vältides muu hulgas heitkoguste vähendamise topeltarvestust; INNUSTAB kõiki osalisi, kes ei ole veel oma osalusest teavitanud, ühinema CORSIA katsetapiga; KORDAB oma varasemaid üleskutseid Rahvusvahelisele Tsiviillennunduse Organisatsioonile leppida hiljemalt oma 41. assambleel kokku pikaajalises eesmärgis, mis oleks kooskõlas Pariisi kokkuleppe temperatuurieesmärkidega;

27. KUTSUB Rahvusvahelist Mereorganisatsiooni (IMO) ÜLES kiirelt rakendama oma 2018. aastal vastu võetud esialgne strateegia laevadelt pärinevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, kooskõlas Pariisi kokkuleppe temperatuurieesmärkidega;
28. TERVITAB Montreali protokolliga tehtud Kigali muudatuse jõustumist 1. jaanuaril 2019, mis aitab kaasa Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkide saavutamisele, ning KUTSUB Montreali protokolliga kõiki osalisi ÜLES selle muudatuse võimalikult kiiresti ratifitseerima.
